

Asia: VN/16052/2021

## **Kulttuurin tulevaisuustyöryhmän raportti**

### **Lausunnonantajan lausunto**

**Miten työryhmän raportti onnistuu sanoittamaan ja viestimään kulttuurialan tilannetta ja kehittämishaasteita alan jälleenrakennuksen ja vahvistamisen tarve huomioiden?**

Suomen Sinfoniaorkesterit ry kiittää Opetus- ja kulttuuriministeriötä mahdollisuudesta lausua.

Kulttuurialan pitkäjänteinen kehittäminen on tärkeä ja kunnianhimoinen tavoite. Raportti nostaa selkeästi esiin toimenpiteet keskeisimmät kulttuurialan haasteet huomioiden sekä alan jälleenrakennuksen, että sen vahvistamisen tarpeet. Lisäksi toimenpide-ehdotuksille on määritelty vastuutahot ja rahoitus.

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa kulttuurisen hyvinvointityön tärkeys kasvaa. Laajoja väestöryhmiä tavoittava ennaltaehkäisevä kulttuurinen hyvinvointityö tulee olemaan yksi tärkeistä keinoista hillitä sosiaali- ja terveydenhoidon lakisääteisten kustannusten kasvua.

Kuntien kulttuurirahoituksen kehittämiseen olisi hyvä luoda erilaisia kannustimia HYTE-kertoimen tapaan. Ne rohkaisisivat toimialarajat ylittävään yhteistyöhön sekä omalta osaltaan myös visiotyöhön liittyvän viestinnän kehittämiseen.

Alan koulutuksen työelämävastaavuus ja sen parantaminen on tärkeä painopistealue.

**Mitkä raportin toimenpide-esityksistä ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa (max 5)?**

Taiteen ja kulttuurin rahoituksen nostaminen yhteen prosenttiin valtion talousarvion menoista vuoteen 2027 mennessä.

Hallituksen eduskunnalle antama kulttuuripoliittinen selonteko

Perustetaan kulttuuri- ja luovia aloja käsittelevä ministerityöryhmä

Ratkaisujen löytäminen hallinnon rajoja ylittäviin haasteisiin

Poliittisten toimielinten ja kunnallisten viranhaltijoiden vahvempi osallistaminen ja sitouttaminen kulttuuritoiminnan kokonaisvaltaiseen ymmärtämiseen

**Miten voidaan mielestänne vaikuttaa siihen, että työryhmän viestit tulevat huomioiduiksi ja esitykset toteutetuiksi mahdollisimman hyvin seuraavalla hallituskaudella?**

Kulttuuripoliitikasta puhutaan nyt enemmän pandemian aiheuttaman pohjakosketuksen kautta. On tärkeää, että kulttuuritoimijat vievät esityksiä eteenpäin myös omilla keinoillaan. Esimerkiksi KULTA ry:n organisoimat keskustelutilaisuudet tekevät työryhmän viestit eläväksi alueellisella tasolla vahvistaen samalla myös paikallisia kumppanuuksia. Tämän kaltaisia tilaisuuksia olisi tarkoituksenmukaista jatkaa, koska ne ovat hyviä työvälineitä jälleenrakennustyössä.

## **Lukukohtaiset kommentit**

**Luku 1: Annamme kulttuurillemme sille kuuluvan arvostuksen.  
Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.**

Asennemuutostyö kulttuurialaa kohtaan on tärkeää. Suomen Sinfoniaorkesterit ry kannattaa esitettyä hallituksen antamaa kulttuuripoliittista selontekoa sekä kulttuuri- ja luovia aloja käsittelevän ministeriryhmän perustamista. Eurooppalaisen kulttuurigaalan sijasta kannattamme gaalaan ajateltujen resurssien suuntaamista taiteen ja kulttuurin rahoituksen nostamista yhteen prosenttiin valtion talousarvion menoista vuoteen 2027 mennessä.

**Luku 2: Kasvatamme hyvinvointiamme investoimalla kulttuuriin.  
Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.**

Kuntien kulttuurirooli korostuu, kun sivistyspalveluista tulee kunnan keskeisin tehtäväalue. Suomen Sinfoniaorkesterit toivoo roolin vahvistamista erilaisin tukitoimin liittyen mm. yksityisen rahoituksen kasvattamiseen. Kannattamme yksityisiä henkilöitä koskevan yksityisten lahjoitusten verovähennysoikeuden laajentamista tieteestä taiteeseen.

**Luku 3: Tuemme tekijöitä ja vahvistamme samalla talouttamme.  
Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.**

Suomen Sinfoniaorkesterit ry kannattaa alan rahoitusinstrumenttien ja tukijärjestelmien kehittämistä. Kannatamme myös kulttuurialan osaamispohjan vahvistamista sekä erityisesti toimenpideohjelmia, joka laadittaisiin koulutukseen liittyvien tarpeiden käytännön toteutusta varten.

**Luku 4: Teemme tarvittavat rakenteelliset uudistukset freelancereiden työskentelyolosuhteiden parantamiseksi.**

**Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.**

Suomen Sinfoniaorkesterit ry kannattaa rakenteellisia uudistuksia freelancereiden työskentelyolosuhteiden parantamiseksi.

**Luku 5: Tarjoamme kaikille suomalaisille tasavertaiset mahdollisuudet nauttia kulttuurista.**

**Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.**

On keskeistä, että sekä kunnat että hyvinvointialueet sisällyttävät kulttuuritoiminnan tavoitteet ja toimenpiteet paitsi omiin strategioihinsa ja talousarviokäsittelyyn, myös toiminnan arviointiin. Suomen Sinfoniaorkesterit ry pitää tärkeänä valmistella hyvin yhdyspintatyötä kuntien ja hyvinvointialueiden kesken. Vuoden 2023 alusta käyttöön otettavassa HYTE-kertoimessa hyödynnetään tehtävä kulttuurihyvinvointityö. Tähän liittyen kannatamme myös kulttuurialan tieto- ja tilastoperustan vahvistamista.

Lehtonen Iiris  
Suomen Sinfoniaorkesterit ry